

1542 Waterschap Emiliapolder, 1646-1954

- INLEIDING
- INVENTARIS
- 1 Het oud-archief, 1646-1865
 - 1.1. Stukken van algemene aarf
 - 1.2 Bijzondere onderwerpen
 - 1.2.1 Inrichting van het bestuur
 - 1.2.2 Verkiezingen
 - 1.2.3 Personeel
 - 1.2.4 Archief
 - 1.2.5 Financiën
 - 1.2.5.1 Inkomsten uit belastingen
 - 1.2.5.2 Inkomsten uit eigendommen
 - 1.2.5.3 Overige inkomsten
 - 1.2.5.4 Rekeningen
 - 1.2.6 Taak
 - 1.2.6.1 Toezicht
 - 1.2.6.2 Werken
 - 1.2.7 Stukken afkomstig van besturen van in 1645 in de emiliapolder opgenomen oudere polders
 - 1.2.8 Stukken, waarvan de samenhang met de voorgaande niet blijkt
- 2 Het nieuw-archief, 1866-1954 (1962)
 - 2.1 Stukken van algemene aard
 - 2.2 Bijzondere onderwerpen
 - 2.2.1 Inrichting van het bestuur
 - 2.2.2 Verkiezingen
 - 2.2.3 Personeel
 - 2.2.4 Financiën
 - 2.2.4.1 Inkomsten uit belastingen
 - 2.2.4.2 Inkomsten uit eigendommen
 - 2.2.4.3 Geldleningen
 - 2.2.4.4 Rekeningen
 - 2.2.5 Taak
 - 2.2.5.1 Toezicht
 - 2.2.5.2 Werken
 - 2.2.5.2.1 Algemeen
 - 2.2.5.2.2 Afwatering
 - 2.2.5.2.3. Waterkering
 - 2.2.5.2.4 Land- en waterwegen
 - 2.2.6 Stukken, waarvan het verband met de voorgaande niet blijkt
 - BIJLAGE

INLEIDING

1542: INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP 'DE EMILIAPOLDER', 1646-1954 (1962)

door

W.A. van Ham

Z.pl., geïnventariseerd en uitgegeven in opdracht van de 'Brabantse Bandijk', 1967.

INLEIDING

Geschiedkundig overzicht

Het gebied van de Emiliapolder is gelegen binnen de gemeenten Geertruidenberg, Made en Drimmelen en Hooge en Lage Zwaluwe. Voor 1795 was de staatkundige indeling ingewikkelder. Het gebied maakte deel uit van de ambachtsheerlijkheden Drimmelen, Standhazen en Hooge Zwaluwe, de stad Geertruidenberg en het gebied van het dorp Made, dat de buitenpoorterij van die stad vormde. Het gehele gebied werd verworven door het huis van Oranje-Nassau, hetgeen een factor van betekenis in de geschiedenis van het waterschap zou worden. 1).

Omstreeks 1500 bestonden hier de volgende polders en omkadingen:

onder Drimmelen: de Witboom, de Ganzeweiden, de Korte Maten, de Nachtegaal, de Kijfhoek, de Opperpolder, de Nederpolder, de Heele Moer, de worppolder, de Princepolder en de Doode Zijde;

onder Standhazen: de Lange Maten, de Zeggen, Oud-Vinkenland en Nieuw-Vinkenland;

onder Hooge Zwaluwe: de polder van de Oude Moer;

onder Geertruidenberg: de Brand en de Lage Made;

onder Made: de Plukmade, de Hoge Made en de Vierendeelen. 2)

Waterstaatkundig behoorde het gebied aanvankelijk tot de Grote of Zuid-Hollandse Waard, een bedijking, die ca. 1230 werd gevormd doch tengevolge van de stormvloed in 1421-1422 verloren gingen. 3)

Sindsdien werd de toestand, waterstaatkundig gezien, ongunstiger. De ten noorden van het gebied gelegen ambachten gingen teniet; de Biesbosch ontstond en één van de oude Maasarmen, genaamd de Amer, nam in betekenis toe. Door de relatieve stijging van de gemiddelde waterstand en de bodeminversie werd de situatie voor het land nabij het buitenwater er niet beter op. Na het teniet gaan van de Grote Waard met zijn waterschapsorganisatie in de vorm van een hoogheemraadschap moest naar nieuwe vormen van beheer worden gezocht. De ingelanden van de Ganzeweiden, de Zeggen, de Lange Mten, de Wijngaard (één der Vierendeelen) en de Korte Maten sloten in 1542 een overeenkomst omtrent het gezamenlijk onderhoud van dijken, watering en wegen. 4)

De Brand en de Lage Made werden bestuurd door de magistraat van de stad Geertruidenberg en eigen gezwoeren. Oud-Vinkenland en Nieuw-Vinkenland en de polder de Oude Moer hadden een eigend ijkgraaf en ingelanden. 5) Een dergelijke versnippering stond een doelmatig beheer in den weg.

Zo werden op 3 augustus 1640 alle polders bij een stormvloed overstroomd. De Raad en rekenkamer van de Prins, de voornaamste ingelande in de polders, bleef niet werkloos toezien, doch gaf aan de landmeter M.C. van Inneveld opdracht een ringdijk om de polders te ontwerpen.

Op 27 februari 1645 besloten de ingelanden, door de gecommiteerden van de Prins bijeengeroepen, tot de bedijking over te gaan. In maart begonnen de werkzaamheden, die in de loop van de zomer werden voltooid. Helaas ging de rekening van de bedijking verloren, zodat een gedetailleerd verslag van de bedijking niet kan worden opgesteld. 5)

De nieuwe bestuursvorm kwam langzamer tot stand. Tot 1653 bestond het bestuur van de emiliapolder uit de dijkgraven en de heemraden van de afzonderlijke, hiervoor genoemde poldertjes. Waarschijnlijk is hiervan een taai particularisme sprake geweest. Met de invoering van de ordonnantiën en statuten, door prins Willem II op 20 juli 1650 uitgevaardigd, is getalmd tot 1 mei 1653. Toch kwamen deze ordonnantiën aan de plaatselijke 'autonomie' ruim tegemoet. Naast een dijkgraaf werden vijf heemraden aangesteld, waarvan er twee uit Hooge Zwaluwe, één uit Geertruidenberg, één uit Made en één uit Drimmelen en Standhazen afkomstig moesten zijn. Zo bleven de ambachten, in het verband van de Emiliapolder 'kwartieren' genoemd, in zekere zin toch de grondslag van het polderbestuur vormen.

Het bestuur werd bijgestaan door een penningmeester en een bode. Al deze functionarissen werden door de Prins van Oranje benoemd en ontslagen. Als voornaamste taak van dijkgraaf en heemraden wezen de ordonnantiën aan het beheren en onderhouden van de ringdijk. Daarnaast waren zij verplicht zorg te dragen voor de wegen, de gemene landswateringen en sluizen. Tweemaal per jaar dienden bestekken te worden opgesteld en aanbestedingen van de onderhoudswerken plaats te vinden. In mei en september werd schouwvoering gehouden over de watering, wegen en wegsloten, die door de ingelanden moesten worden onderhouden.

De voornaamste bron van inkomsten waren de polderlasten, 'dijkgeschoten' genaamd. Jaarlijks vop

de eerste woensdag in mei legde de penningmeester aan de gecommiteerden van de prins en de stemgerechtigde ingelande rekening en verantwoording af. Van de ingelanden, die in het betalen van het dijkgeschoot nalatig waren, moest de penningmeester een staat opmaken. Na aanmaning konden dijkgraaf en ingelanden overgaan tot executoriale verkoop van de landerijen der naltigen.

Dijkgraaf en heemraden moesten de wegen, landen en dijken, die eigendom van de polder waren, verhuren indien zulks mogelijk was. 6)

De ordonnantiën van 1650 hebben tot lang na de Franse tijd de grondslag van het polderbestuur gevormd.

De politieke veranderingen hebben hierop weinig invloed uitgeoefend.

Een conflict tussen de Prins van Oranje en de raad en Rekenkamer van Holland over hun beider competenties in de polder had in 1668 een splitsing in het polderbestuur ten gevolge. De dijkgraaf en de heemraad uit het kwartier van Made kozen de zijde van de Rekenkamer van Holland: de Raden en meesters der rekeningen van de Staten van Holland stelden de secretaris, die eveneens hun zijde hield, tot penningmeester aan. De Prins van Oranje zette de weerspannige dijkgraaf, de secretaris en de heemraad over Made af en stelde nieuwe functionarissen aan, die samen met de trouw gebleven heemraden een bestuur vormden, dat pretendeerde de gehele polder te besturen. De ingelanden uit Geertruidenberg en Made volgden echter de oude dijkgraaf, secretaris en de heemraad van Made. In 1672 wond de Prins het pleit. De door de Rekenkamer van Holland gehandhaafde functionarissen verloren hun ambt. De penningmeester moest voor zijn beheer alsnog aan de gecommiteerden van de prins rekenschap afleggen van de door hem ontvangen dijkgeschoten over de gronden van Geertruidenberg en Made. 7) Op 6 mei 1679 besloot de Prins het aantal heemraden van vijf op vier te brengen. Uit ieder kwartier kwam voortaan slechts één heemraad. 8)

Na de overstroming van de polder in 1682 werden verschillende plannen tot herbedijking ontworpen. Eén van die plannen voorzag in een uitbreiding van de Emiliapolder door het leggen van een buitendijk, die tevens de Brandpolder (een bekading ten noorden van de Emiliapolder) zou omvatten. In 1683 werden de besturen van beide polder gecombineerd. Eén heemraad uit de Brandpolder nam zitting in het gecombineerde bestuur. De penningmeester van de Emiliapolder werd tevens penningmeester van de brandpolder; beide polderkassen werden verenigd. In 1696 kwam aan de combinatie een einde. De Emiliapolder werd afzonderlijk herbedijkt. Een geschil over de financiële vereffening tussen beide polders bleef nog jarenlang slepende. 9)

Na het overlijden van prins Willem III in 1702 twistten de Friese stadhouder en de Koning van Pruisen over de rechten op zijn nalatenschap. Ij een voorlopige regeling kwam de Koning van Pruisen in het bezit van de ambachtsheerlijkheid Hooge en Lage Zwaluwe. Hij benoemde een heemraad in het bestuur van de Emiliapolder. De andere heemraden wensten deze echter niet tot hun vergaderingen toe te laten. De Friese stadhouder benoemde eveneens een heemraad voor de Hoge Zwaluwe, die wel werd toegelaten. In 1716 werden zowel de heemraad door de koning van Pruisen benoemd, als de heemraad door de stadhouder benoemd toegelaten. Zodoende zaten voor Hooge Zwaluwe twee heemraden in het bestuur, hoewel dit kwartier slechts recht op één heemraadsplaats had. In 1719 kwamen de koning en de stadhouder overeen, dat de eerste voor Hooge Zwaluwe twee heemraden mocht benoemen. Aan deze situatie kwam in 1754 een einde, toen de koning van Pruisen zijn heerlijkheden in de republiek aan de erfstadhouder Willem IV overdroeg. 10)

Na 1795 begint voor dit gebied een verwarde periode. In 1797 werd het ingedeeld bij het departement van Schelde en Maas. In 1801 zijn de oude grenzen hersteld en was de streek weer Hollands. Doch in 1805 is de grens weer veranderd, zodat de streek a=onder het departement Brabant kwam te vallen. met de rest van West-Brabant kwam het gebied in 1810 onder het Franse Departement des Deux Nêthes. Na de val van Napoleon zijn in maart 1814 de grenzen van 1795 weer hersteld, zodat deze landen weer Hollands werden. Doch in juli daaraanvolgende voegde de Souvereine Vorst de landen ten zuiden van de Biesbosch definitief bij de provincie Brabant, de huidige provincie Noord-Brabant. 11)

Ook op lager niveau vonden verschuivingen plaats: in 1795 wist Made zich aan de voogdij van de stad Geertruidenberg te ontworstelen en sindsdien vormde het dorp een afzonderlijke municipaliteit. In 1810 verenigde Napoleon Made met het gebied van Drimmelen en Standhazen. Zodoende was het grootste gedeelte van de Emiliapolder in de gemeente Made en Drimmelen komen te vallen, hetgeen in de toekomst zijn consequenties zou hebben. 12)

Ook in het waterschap zelf bleef de nieuwe konstellatie niet zonder gevolgen. Onder leiding van Johannes Brouwers begonnen een aantal ingelanden in 1796 een actie, om een nieuw bestuur te verkrijgen. Brouwers, die provisioneel baljuw van de stad Geertruidenberg was, vormde een 'schaduw bestuur', toen het oude, door de Domeinraad benoemde bestuur weigerde heen te gaan. Eerst op 13 april 1798 werd het nieuwe bestuur onder leiding van Brouwers geïnstalleerd en verdween het oude. 13)

Overigen veranderd er niets aan de ordonnantiën, hoewel reeds in 1781 was getracht, nieuwe in te voeren. 14) Door de Franse wetgeving verloren sommige regels echter hun geldigheid. Een teken van de diepgaande malaise in het bestuur kan worden gezien in het feit, dat tussen 1800 en 1813 kennelijk geen resoluties werden ingeschreven.

Na 1813 herneemt het leven in de polder zijn normale gang. Pogingen in 1826, 1827 en 1831 ondernomen, om nieuwe ordonnanties te formeren, bleven evenwel zonder resultaat. In 1846 ging de provincie zich echter intensiever met de waterschapszaken bezighouden. 15) Dan stelde ook het bestuur van de Emiliapolder nieuwe 'reglementaire bepalingen' op. 16) Deze werden echter enerzijds te uitvoerig, waardoor zij snel verouderden, en lieten anderzijds te veel bij het oude. Wederom volgden verschillende pogingen, om tot een moderne reglementering te komen. In 1861 droegen gedeputeerde staten de polderbesturen uitdrukkelijk op, een nieuw reglement te ontwerpen. 17) Kenmerkend voor de traagheid in de administratie is het feit, dat het tot 1865 duurde, eer de Emiliapolder haar ontwerp indiende. In 1866 werd het bijzonder reglement eindelijk afgekondigd. 18)

Dit bijzonder reglement bleef, op ondergeschikte punten gewijzigd, tot 1954 van kracht. 19)

Bij besluit van Provinciale Staten van 14 juli 1953 werd het waterschap uitgebreid met het grondgebied van het waterschap 'de Gecombineerde Buitengronden van Drimmelen en Geertruidenberg' en met het de hoge gronden onder Made, die waterstaatkundig tot het grondgebied van de Emiliapolder behoorden, doch tot dusverre buiten waterschapsverband waren gebleven. 20) Het nieuwe bijzonder reglement werd op 1 juli 1954 van kracht. Het waterschap was van 1535 hectare tot 2000 hectare vergroot; het aantal heemraden van vier op zes gebracht. Een nieuwe periode in de geschiedenis van het waterschap was begonnen.

Het archief

A. De vorming

Sinds de oprichting van het waterschap heeft steeds een secretaris of 'boekhouder' gefungeerd, hoewel deze functionaris in de ordonnantiën niet werd genoemd. De secretaris vervulde de administratieve functies, die formeel aan de penningmeester waren opgedragen, met uitzondering van de zuiver financiële administratie.

De serie der rekeningen behoeft enige toelichting. Van 1645 tot 1684 is het meermalen voorgekomen, dat de onkosten over meerdere jaren uit één omslag der dijkgeschoten werden bestreden, zonder de grens tussen de dienstjaren scherp te trekken.

Van de voorgeschreven jaarlijkse afhoring op een vaste datum kwam niets terecht. Eerst na 1684 kwam een jaarlijkse afhoring in zwang, doch ook sindsdien is geen vaste afhoordatum aangehouden. In 1846 zijn de functies van secretaris en penningmeester gecombineerd tot de functie van secretaris-penningmeester. Voor de vorming van het archief had dit geen onmiddellijke consequenties.

De invoering van de moderne bestuursvorm in 1865-1866, die samenviel met het optreden van een nieuw-benoemde secretaris-penningmeester had tot gevolg, dat ook de administratie een meer gecompliceerde structuur kreeg; naast de chronologische serie van ingekomen en uitgaande stukken werden bundels betreffende bijzondere onderwerpen gevormd.

De wijzigingen in 1953-1954 vielen eveneens samen met een wijziging in de administratie. Sindsdien hanteert de secretaris-penningmeester de zaaksgewijze opberging op basis van het registratuurplan van de Unie van Waterschapsbonden.

B. De bewaring

Tot 1797 werd het secretaris-ambt van de Emiliapolder vervuld door de stadssecretaris van Geertruidenberg. Het archief van de polder berustte in een kast op het stadhuis aldaar. 21) In 1748 inventariseerden een gecommitteerde van de Prins, de dijkgraaf, de boekhouder en de penningmeester het archief. Van deze inventarisatie ontbreekt ieder spoor. Enige tientallen jaren later moet een tweede inventarisatie hebben plaatsgevonden, waarvan de dorsale nummers op enige stukken en delen getuigen. Tegen het einde van de 18e eeuw vond nogmaals een gedeeltelijke henummering plaats. Oude inventarissen uit de 18e eeuw zijn niet bewaard gebleven. 22)

Bij de overdracht van het archief in 1847 en 1865 aan nieuw-benoemde secretaris-penningmeesters werden summier inventarissen opgemaakt, die slechts de aanwezige series en bundels opsommen. In die van 1865 ontbreekt zelfs een nummering. 23)

De eerste uitvoerige inventaris werd in 1866 opgesteld door de secretaris-penningmeester N. Meijers. Deze heeft kennelijk de aanwezige series en bundels (soms omvangrijke pakken) beschreven, zoals

hij ze aantrof, zonder korrekties in de ordening aan te brengen. Zijn inventaris is niet systematisch ingedeeld. Een aantal stukken, die als 'lopende administratie' bij de secretaris-penningmeester thuis berustten, heeft hij 'pro memorie' vermeld. 24)

In 1927 is het archief van het gemeentehuis te Geertruidenberg overgebracht naar het gemeentehuis te Made. De kast, waarin het archief zich bevond, werd in 1938 en 1941 verplaatst naar een ander vertrek. Bij de bevrijding van Made op 4 november 1944 werd de kast door granaatscherven beschadigd. Tenslotte is het archief (enige jaren later) uit de kast verwijderd en naar de archiefbewaarplaats, in het sousterrain van het gemeentehuis ingericht, overgebracht.

Zowel voor als na 1866 werden verliezen geleden. In 1866 ontbraken reeds de eerste rekening van de polder (1675), de grosse der ordonnanties (1650), de oorkonden waarbij de Staten van Holland in 1651 en 1655 vrijstelling van de verpondingen verleenden wegens de overstromingen van de polder. Van die stukken wordt in gelijktijdige archivalia wel gewag gemaakt. 25)

Na 1866 gingen verloren: de ordonnanties in gedrukte vorm, een kaart van de polder van 1748, de kadastrale plans, behorende bij de leggers van 1837; een grote kaart van de polder bleef op het gemeentehuis te Geertruidenberg achter.

Dat de schade aan het archief verder, ondanks al deze wederwaardigheden beperkt bleef, is te danken aan de goede zorgen, die Meijers na zijn inventarisatie besteedde aan de materiële voorzieningen. Hij liet de rekeningen en bijlagen inbinden; de overige losse stukken voorzag hij van stevige omslagen. De caesuur tussen oud en nieuw archief is hierdoor ook in het materiële vlak duidelijk te onderkennen. In een tijd, dat de meeste waterschappen aan de verzorging van hun archieven niets deden, nam het bestuur van de Emiliapolder maatregelen, waardoor het archief thans bijzonder goed geconserveerd is.

c. De inventarisatie

Zoals in de voorgaande paragrafen reeds is vermeld, valt in de jaren 1865-1866 duidelijk een caesuur 'oud' en 'nieuw' archief. Derhalve is de inventaris in twee hoofdafdelingen verdeeld: het oud-archief tot 1865 en het nieuw-archief 1866-1954. Voor zover mogelijk is als afsluitingstermijn 1 januari 1866 aangenomen; in enkele series vonden de administratieve vernieuwingen reeds plaats.

Als einddatum van de inventaris van het nieuw-archief is 1 januari 1954 aangenomen. Ook dan begint in bestuurlijk en administratief opzicht een nieuwe periode. De archiefstukken van na die datum bevinden zich nog ten huize van de secretaris-penningmeester.

Bij de herordening van het archief werd het oud-archief teruggebracht tot de orde, die Meijers in 1866 had aangebracht; vervolgens werden korrekties aangebracht, voor zover deze aan de hand van oudere nummeringen mogelijk waren. In het nieuw-archief werden de bestaande ebundels, voor zover deze waren uiteengevallen, hersteld.

Het archief bleek enige stukken te bevatten afkomstig van besturen van in 1645 in de Emiliapolder opgenomen oudere polders. Hoewel deze volgens de richtlijnen als 'gedeponeerde archieven' zouden moeten worden beschouwd, is dit vanwege het zeer geringe aantal der stukken bewust nagelaten. Zij zijn in een afzonderlijke rubriek na het eigenlijke oud-archief van de Emilipolder opgenomen.

Het archief van de 'Gecombineerde Buitengronden van Drimmelen en Geertruidenberg' is overeenkomstig het opheffingsbesluit van dit waterschap naar het archief van de Emiliapolder overgebracht. Dit archief is afzonderlijk beschreven en heeft een afzonderlijke inleiding. Om praktische redenen loopt de nummering door.

Onder toezicht van Dr. F.A. Brekelmans, gemeente-archivaris van Breda werd deze inventarisatie verricht als stage-object voor het diploma wetenschappelijk archiefambtenaar tweede klasse.

Aantekeningen

1. S.W.A. Drossaers, *Het archief van de Nassause Domeinraad I, deel 1, 's-Gravenhage 1948, blz. 98, 115, 130 en 136.*
2. Algemeen rijksarchief 's-Gravenhage, Verzameling Nederlandse Kaarten, nrs. 1728, 1743 en 1745.
3. S.J. Fockema Andrae, *De Grootte of Zuidhollandsche Waard*, Leiden 1950, blz. 11.
4. Archief Emiliapolder inv.nr. 199.
5. *De bedijking van de Emiliapolder en haar voorgeschiedenis* (manuscript) behandelt deze materie uitvoeriger en zal t.z.t. in druk verschijnen.
6. Algemeen Rijks Archief 's-Gravenhage, Nassause Domein Archief, inv.nr. 7167 II.
7. Archief Emiliapolder, inv.nrs. 88 en 125.
8. Ibidem, inv.nr. 1, folio 3.
9. Ibidem, inv.nr. 1, folio 7 en 52v.

10. Ibidem, inv.nr. 1, fol 110v, en H. Japikse, *De geschiedenis van het Huis van Oranje-Nassau*, Den Haag 1938, deel II, blz. 131.
11. Besluiten van de Souvereine Vorst van 20 juli 1814, nr. 23, Stbl.nr. 84.
12. Fr. Brekelmans, *Inventaris van het gemeente-archief van Made en Drimmelen 1596-1936*, Breda 1947, blz. 1.
13. Archief Emiliapolder, inv.nr. 3, passim (ongefolieerd).
14. Ibidem, inv.nr. 3, ongefolieerde resolutie van 7 mei 1781.
15. *Reglement op het beheer der dijken en polder in Noord-Brabant*, vastgesteld bij Koninklijk Besluit van 19 maart 1846, no. 6.
16. Archief Emiliapolder, inv.nr. 27.
17. *Algemeen Reglement voor de Waterschappen in Noord-Brabant*, Provinciaal Blad 1862 nr. 1.
18. Provinciaal Blad voor Noord-Brabant 1866, nr. 50.
19. Provinciaal Blad voor Noord-Brabant 1905, nr. 59; 1918, nr. 42.
20. Provinciaal Blad voor Noord-Brabant 1953, nr. 76.
21. Archief Emiliapolder, inv.nr. 74, folio 87v.
22. Ibidem, inv.nr. 115, rekening 1748, folio 20.
23. Ibidem, inv.nr. 30.
24. Ibidem, t.a.p. Deze stukken zijn thans bij het oud-archief gevoegd.
25. Ibidem, inv.nrs. 126, 127 en 128. Bijlagen der rekeningen 1646, 1651 en 1655: kwitanties voor de leges der ontvangen grossen, afgegeven door de griffiers, de klerken en de grootzegelbewaarder te 's-Gravenhage.

INVENTARIS

1 Het oud-archief, 1646-1865

1.1. Stukken van algemene aard

1-6. Resolutiën met of zonder notulen van dijkgraaf en heemraden. Na 1846 met de stemgerechtigde ingelanden, 1678-1865. 6 delen

1. 1678, november - 1733, mei
2. 1734, juli - 1775, november
3. 1776, februari - 1800, mei
4. 1813, april - 1826, december
5. 1827, maart - 1846, mei
6. 1846, juni - 1865, januari..

7-15. Ingekomen stukken en minuten der uitgaande stukken, 1680-1865. 3 liassen en 5 omslagen

7. 1680-1732
8. 1740-1751
9. 1775-1794
10. 1795-1809
11. 1810-1813
12. 1814-1825
13. 1827-1846
14. 1847-1860
15. 1861-1865.

17-21. Publikaties van dijkgraaf en heemraden; concepten, 1672-1865. 2 delen en 3 omslagen

17. 1672-1731
18. 1747-1763 deel
19. 1763-1814

- 20. 1819-1826 deel
- 21. 1842-1865.

1.2 Bijzondere onderwerpen

1.2.1 Inrichting van het bestuur

- 22. Reglementaire bepalingen, keuren en verordeningen (fotocopie), 1650-1848. 1 omslag

1.2.2 Verkiezingen

- 23. Lijsten der stemgerechtigde ingelanden en processen-verbaal der verkiezingen, 1846-1865. 1 omslag
- 24. Proces-verbaal van de installatie van het dagelijks bestuur, 1847. 1 omslag
- 25. Staten van voordracht ter benoeming van dijkgraven en heemraden, 1850-1864. 1 omslag

1.2.3 Personeel

- 26. Akten van borgtocht voor de penningmeesters, 1702, 1705, 1712, 1726 en 1731. 1 omslag
- 27. Akten van aanstelling van opzichters, sluiswachters en boden, 1819-1857. 1 omslag

1.2.4 Archief

- 28. Tafel op de resoluties, die zijn ingeschreven in de polderrekeningen, 1682-1847, opgemaakt c. 1747. 1 stuk
- 29. Repertoria van zegelplichtige akten, 1816-1862. 1 omslag
- N.B.: De akten bevinden zich bij de stukken der diverse onderwerpen.
- 30. Inventarissen van het archief, 1847, 1865 en 1866. 1 omslag

1.2.5 Financiën

1.2.5.1 Inkomsten uit belastingen

- 31-36. Leggers der belastbare percelen in de polder, 1646, 1837 en 1839. 16 delen in 6 omslagen
- 31. 'Oud Kohier', legger op grondslag van de metingen van 1646, samengesteld in 1739, bevattende zowel de notaties 1646-1739, als die van 1739-1839 (met duplicaat). 2 delen in 1 omslag
- 32. 'Nieuw kohier', legger op grondslag van de metingen en de nummers van het kadaster, 1837 (met duplicaten). 3 delen in 1 omslag
- 33. Aanwijzende tafel bij de legger, 1837 (met duplicaten). 3 delen in 1 omslag
- 34. 'Suppletoir kohier', aanvullende legger, 1839 (met duplicaten). 3 delen in 1 omslag
- 35. Aanwijzende tafel bij de aanvullende legger, 1839 (met duplicaten). 3 delen in 1 omslag
- 36. Memorie van toelichting bij de legger, 1839 (met duplicaat). 2 delen in 1 omslag

37-55. 'manuaal der dijkgeschoten', kohieren der polderlasten, 1847-1865. 19 katernen

- 37. 1847
- 38. 1848
- 39. 1849
- 40. 1850
- 41. 1851
- 42. 1852
- 43. 1853
- 44. 1854
- 45. 1855
- 46. 1856
- 47. 1857
- 48. 1848
- 49. 1859
- 50. 1860
- 51. 1861
- 52. 1862
- 53. 1863
- 54. 1864
- 55. 1865

56. Akten, waarbij dijkgraaf en heemraden overgaan tot executoriale verkoop van de percelen, waarvan de polderlasten niet zijn betaald, 1679, 1685 en 1690-1695. 1 omslag

57. Lijsten der belastbare percelen, c. 1680-1736. 1 omslag

58. Metingsrapporten van de percelen, die bij het herstel van de dijken zijn afgegraven en derhalve van polderlasten zijn vrijgesteld, 1646, 1691-1694, 1715 en 1717. 1 omslag

59. Lijsten der achterstallige polderlasten, 1694-1797. 1 omslag

60. Lijsten van overboekingen der belastbare percelen, c. 1850. 1 omslag

1.2.5.2 Inkomsten uit eigendommen

61. Akten van verhuur en verkoop door dijkgraaf en heemraden van de eigendommen van de polder, 1714-1865. 1 omslag

62. Akten van verpachting door dijkgraaf en heemraden van het viswater in de polder, 1797, 1810-1855 en 1861. 1 omslag

63. akten van verpachting door dijkgraaf en heemraden van de scheepvaartrechten, 1818 en 1856-1862. 1 omslag

1.2.5.3 Overige inkomsten

64. Stukken betreffende de aan de Staten van Holland en West-Friesland gerichte verzoeken om vrijstelling van de verpondingen der landerijen in de polder, 1682-17141. 1 omslag

65-68. Oorkonden, waarbij de Staten van Holland en West-Friesland remissie van de verpondingen verlenen, wegens de in 1682, 1701, 1714 en 1731 plaats gevonden overstromingen van de polder, 1699, 1712, 1715 en 1741. 4 charters

69. Lijst der lopende schulden van de polder, 1701-1755. 1 omslag

70-73. Stukken betreffende de bij de overheid aangevraagde vergoeding der schade, door de inundaties van 1793, 1794 en 1795 in de polder aangericht, 1794-1802. 4 liassen

70. 1794-1795

71. 1796-1797

72. 1797

73. 1797-1802

1.2.5.4 Rekeningen

74-121. rekening, afgelegd door de penningmeester, tot 1795 aan de gecommiteerden van de Prins van Oranje, dijkgraaf, heemraden en stemgerechtigde ingelanden van de polder, sinds 1795 ter vaststelling overgelegd aan de opeenvolgende provinciale c.q. departementale besturen, 1646-1865. 37 delen en 14 banden.

N.B.: Zie het Geschiedkundig Overzicht in de inleiding.

De rekeningen 1683-1696 betreft eveneens de Brandpolder

74. 1646

75. 1647

76. 1648-1649

77. 1659-1651

78. 1652-1653

79. 1654

80. 1655/1656

81. 1656-1657

82. 1658-1659

83. 1660-1661

84. 1661-1662

85. 1662/1664

86. 1664/1665

87. 1666/1667

88. 1667/1673

89. 1673/1674

90. 1675-1676

91. 1677-1678

92. 1679-1680

93. 1681-1682

94. 1683-1684

95. 1685

96. 1686

97. 1687

98. 1688

99. 1689

100. 1690

101. 1691

102. 1692

103. 1693

104. 1694

105. 1695

106. 1696

107. 1697

108. 1698

109. 1699

110. 1700

111. 1701-1710

112. 1711-1720

113. 1721-1730

114. 1731-1740

- 115. 1741-1750
- 116. 1751-1760
- 117. 1761-1770
- 118. 1771-1780
- 119. 1781-1790
- 120. 1791-1800
- 121. 1801-1820
- 122. 1821-1840
- 123. 1841-1860
- 124. 1861-1865

125. Rekening, afgelegd door de penningmeester over de gronden van Geertruidenberg en Made, aangesteld door de Raad en Rekenmeesters der Staten van Holland en West-Friesland, overgelegd aan de Raad en rekenkamer van de Prins van Oranje, 1674. 1 deel

126-153. Bijlagen der rekeningen, 1646-1865. 24 banden en 5 omslagen

- 126. 1646-1649
- 127. 1650-1653
- 128. 1654-1659
- 129. 1660-1665
- 130. 1666-1672
- 131. 1673-1680
- 132. 1681-1687
- 133. 1687-1690
- 134. 1691-1795
- 135. 1696-1700
- 136. 1701-1710
- 137. 1711-1720
- 138. 1721-1730
- 139. 1731-1740
- 140. 1741-1750
- 141. 1751-1760
- 142. 1761-1770
- 143. 1771-1780
- 144. 1781-1790
- 145. 1791-1800
- 146. 1801-1810
- 147. 1811-1830
- 148. 1831-1850
- 149. 1851-1860
- 150. 1861
- 151. 1862
- 152. 1863
- 153. 1864
- 154. 1865

155. Bijlagen der rekeningen, niet mede ingebonden in bovenvermelde serie, 1662-1855. 1 omslag

156. Begrotingen van inkomsten en uitgaven, 1683-1796. 1 omslag

1.2.6 Taak

1.2.6.1 Toezicht

157. Processen-verbaal van de schouwvoeringen door dijkgraaf en heemraden, 1674-1693 en 1829-1857. 1 omslag

158. Stukken betreffende de aanvragen door derden om vervening van de gronden in de polder, 1810-1865. 1 omslag

1.2.6.2 Werken

158b. Metingsrapporten van de landerijen na de bedijking, 1646. Fotokopie. 1 stuk

159-188. Bestekken en voorwaarden, met akten van aanbesteding, van onderhoud of verbetering de kunstwerken, 1652-1864. 30 omslagen

- 159. 1652-1661
- 160. 1662-1671
- 161. 1672-1676
- 162. 1677-1681
- 163. 1682-1687
- 164. 1688-1692
- 165. 1693-1697
- 166. 1698-1703
- 167. 1704-1708
- 168. 1709-1713
- 169. 1714-1718
- 170. 1719-1723
- 171. 1724-1728
- 172. 1729-1732
- 173. 1733-1739
- 174. 1740-1744
- 175. 1745-1749
- 176. 1749-1755
- 177. 1756-1760
- 178. 1761-1765
- 179. 1766-1770
- 180. 1771-1779
- 181. 1780-1791
- 182. 1792-1800
- 183. 1801-1811
- 184. 1812-1825
- 185. 1826-1830
- 186. 1831-1840
- 187. 1841-1850
- 188. 1851-1864

189-192. 'Besteck-boecken', registers, bevattende afschriften van de bestekken en voorwaarden, met akten van aanbesteding en van de akten van verkoop en verhuur van poldereigendommen, door dijkgraaf en heemraden, 1673-1797. 42 katernen in 4 pakken

- 189. 1673-1691
- 190. 1692-1714
- 191. 1718-1751
- 192. 1756-1797

193. Akte, waarbij dijkgraaf en heemraden van de Emiliapolder een overeenkomst aangaan met Thomas van Sasburgh, inzake de aanleg van een weg over diens landerijen, 1650. Kopie, 18e eeuw. 1 stuk

194. Schattingsrapporten van de kosten van het herstel der doorgebroken dijken, 1682, 1684, 1691 en 1776. 1 omslag

195. Stukken betreffende een door de dijkgraaf en heemraden van de Emiliapolder met de ingelanden van de Binnenpolder van Terheijden gesloten overeenkomst betreffende de gemeenschappelijke afwatering, 1740-1741. 1 omslag

196. Akte, waarbij de dijkgraaf en heemraden van de kinderen van Willem van Sprang twee bunder weiland aankopen ten behoeve van het dijkherstel, 1750. 1 stuk

197. Resolutiën van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, houdende machtiging voor het polderbstuur tot het doen van onderhoudswerken, 1820-1852. Gelijktijdige authentieke uittreksels. 1 omslag

198. Processen-verbaal van de grensbepaling tussen militaire rijksgronden en de dijkpercelen, eigendom van het waterschap, 1845 en 1849. 1 omslag

1.2.7 Stukken afkomstig van besturen van in 1645 in de Emiliapolder opgenomen oudere polders

199. Akte, waarbij de ingelanden van de Gansewei, de Zegge, de Lange Maten, de Wijngaard en de Korte Maten een overeenkomst aangaan inzake het gezamenlijk onderhoud van de kunstwerken in die polders, 1542. Eenvoudig gelijktijdig afschrift. 1 stuk

200. Akte, waarbij de schepenen van Geertruidenberg een uitspraak doen in een geschil tussen de gezworenen van de dijk van Made en Cornelis Cornelissen Adriaenssen, alias den Jongen Neel, over het onderhoud van een gedeelte van die dijk, 1584. Eenvoudig gelijktijdig afschrift. 1 stuk

201. Bestek en voorwaarden, met akte van aanbesteding, door dijkgraaf, gezworenen en ingelanden van Oud-Vinkenland, van een nieuwe sluis in die polder, 1607. 1 katern

202. Bestek en voorwaarden, met akte van aanbesteding, door dijkgraaf, gezworenen en ingelanden van Nieuw-Vinkenland, van een nieuwe sluis in die polder, 1607. 1 katern

1.2.8 Stukken, waarvan de samenhang met de voorgaande niet blijkt

203. Akte van transport, door de curator over de boedel van Cornelis Booth de Jonge, ten overstaan van schepenen van de stad Geertruidenberg, van landerijen in de Emiliapolder, aan particulieren aldaar, 1679. 1 katern

204. Akten van transport door particulieren, verleden voor schepenen van Hooge Zwaluwe. van landerijen aldaar, 1572. Eenvoudige uittreksels, 1687. 1 stuk

205. Registers van de akten van verkoop door particulieren ten overstaan van de heemraden der ambachtsheerlijkheden Drimmelen en Standhazen, van schaarhout en bomen aldaar, 1733, 1735 en 1739. 3 katernen in 1 pak

2 Het nieuw-archief, 1866-1954 (1962)

2.1 Stukken van algemene aard

206-210. Notulen van de vergaderingen van het dagelijks bestuur en van de vergaderingen der stemgerechtigde ingelanden, 1865-1962. 5 delen

206. 1865, april - 1899, mei
207. 1899, mei - 1923, juni
208. 1923, september - 1936, januari
209. 1936, januari - 1945 maart
210. 1945, mei - 1962, juni

211. Ingekomen stukken, 1868-1954. 1 pak

212-213. Registers van uitgaande stukken, 1865-1920. 2 delen

212. 1865-1898
213. 1898-1920

214-215. Publikaties van dijkgraaf en heemraden, 1865-1914. 2 delen

214. 1865-1909
215. 1909-1914

2.2 Bijzondere onderwerpen

2.2.1 Inrichting van het bestuur

216-217. Stukken betreffende het wijzigen van het bijzonder reglement, 1866-1954. 2 omslagen

216. 1866-1938
217. 1939-1954

2.2.2 Verkiezingen

218-219. Lijsten der stemgerechtigde ingelanden, 1865-1954. 2 omslagen

218. 1865-1937/1937
219. 1937/1938-1954

220-221. Processen-verbaal der verkiezingen, aanbevelingslijsten en benoemingsbesluiten, 1867-1952. 2 omslagen

220. 1867-1914
221. 1916-1952

2.2.3 Personeel

222-223. Stukken betreffende benoeming, bezoldiging, ontslag en pensionering van het personeel, 1918-1954. 2 omslagen

222. 1918-1938
223. 1939-1954

2.2.4 Financiën

2.2.4.1 Inkomsten uit belastingen

224-305. Kohieren der polderlasten, 1866-1954. 79 katernen

- 224. 1866
- 225. 1867
- 226. 1868
- 227. 1869
- 228. 1870
- 229. 1871
- 230. 1872
- 231. 1873
- 232. 1874
- 233. 1875
- 234. 1876
- 235. 1877
- 236. 1878
- 237. 1879
- 238. 1880
- 239. 1881
- 240. 1882
- 241. 1883
- 242. 1884
- 243. 1885
- 244. 1886
- 245. 1887
- 246. 1888
- 247. 1889
- 248. 1890
- 249. 1891
- 250. 1892
- 251. 1893
- 252. 1894
- 253. 1895
- 254. 1896
- 255. 1897
- 256. 1898
- 257. 1899
- 258. 1900
- 259. 1901
- 260. 1902
- 261. 1903
- 262. 1904/1905
- 263. 1905/1906
- 264. 1906/1907
- 265. 1907/1908
- 266. 1908/1909
- 267. 1909/1910
- 268. 1910/1911
- 269. 1911/1912
- 270. 1912/1913
- 271. 1913/1914
- 272. 1914/1915
- 273. 1915/1916
- 274. 1922/1923
- 275. 1923/1924
- 276. 1924/1925
- 277. 1925/1926
- 278. 1926/1927
- 279. 1927/1928
- 280. 1928/1919
- 281. 1929/1930

282. 1930/1931
283. 1931/1932
284. 1932/1933
285. 1933/1934
286. 1934/1935
287. 1935/1936
288. 1936/1937
289. 1937/1938
290. 1938/1939
291. 1939/1940
292. 1940/1941
293. 1941/1942
294. 1942/1943
295. 1943/1944
296. 1944/1945
297. 1945/1946
298. 1946/1947
299. 1947/1948
300. 1948/1949
301. 1949/1950
302. 1950/1951
303. 1951/1952
304. 1952/1953
305. 1953/1954

306. Stukken betreffende de invordering der polderlasten, 1873-1954. 1 omslag

2.2.4.2 Inkomsten uit eigendommen

307. akten van verhuur en verkoop door dijkgraaf en heemraden van poldereigendommen, 1866-1917. 1 omslag

308. Akten van verpachting door dijkgraaf en heemraden der scheepvaartrechten, 1866-1914. 1 omslag

309. Stukken betreffende het heffen der scheepvaartrechten, 1866-1953. 1 omslag

310. Akten van verpachting door dijkgraaf en heemraden van het viswater in de polder, 1873-1952. 1 omslag

311. Akten van verpachting door dijkgraaf en heemraden van het grasgewas, 1886-1940. 1 omslag

2.2.4.3 Geldleningen

312. Stukken betreffende de door het waterschap aangegane geldleningen, 1887-1954. 1 omslag

2.2.4.4 Rekeningen

313-400. Rekeningen met bijlagen, 1866-1953/1954. 87 omslagen en 1 band

313. 1866-1880
314. 1866 bijlagen
315. 1867 bijlagen
316. 1868 bijlagen
317. 1869 bijlagen

318. 1870 bijlagen
319. 1871 bijlagen
320. 1872 bijlagen
321. 1873 bijlagen
322. 1874 bijlagen
323. 1875 bijlagen
324. 1876 bijlagen
325. 1877 bijlagen
326. 1878 bijlagen
327. 1879 bijlagen
328. 1880 bijlagen
329. 1881
330. 1882
331. 1883
332. 1884
333. 1885
334. 1886
335. 1887
336. 1888
337. 1889
338. 1890
339. 1891
340. 1892
341. 1893
342. 1894
343. 1895
344. 1896
345. 1897
346. 1898
347. 1899
348. 1900
349. 1901
350. 1902
351. 1903
352. 1904/1905
353. 1905/1906
354. 1906/1907
355. 1907/1908
356. 1908/1909
357. 1909/1910
358. 1910/1911
359. 1911/1912
360. 1912/1913
361. 1913/1914
362. 1914/1915
363. 1915/1916
364. 1916/1917
365. 1917/1918
366. 1918/1919
367. 1919/1920
368. 1921/1922
369. 1922/1923
370. 1923/1924
371. 1924/1925
372. 1925/1926
373. 1926/1927
374. 1927/1928
375. 1928/1929
376. 1929/1930
377. 1930/1931

- 378. 1931/1932
- 379. 1932/1933
- 380. 1933/1934
- 381. 1934/1935
- 382. 1935/1936
- 383. 1936/1937
- 384. 1937/1938
- 385. 1938/1939
- 386. 1939/1940
- 387. 1940/1941
- 388. 1941/1942
- 389. 1942/1943
- 390. 1943/1944
- 391. 1944/1945
- 392. 1945/1946
- 393. 1946/1947
- 394. 1947/1948
- 395. 1948/1949
- 396. 1949/1950
- 397. 1950/1951
- 398. 1951/1952
- 399. 1952/1953
- 400. 1953/1954

2.2.5 Taak

2.2.5.1 Toezicht

- 401. Stukken betreffende de vaststelling van de keur- of politieverordening, 1869-1948. 1 omslag
- 402. Stukken betreffende de vervening van gronden in de polder, 1866-1924. 1 omslag
- 403-411. Stukken betreffende aan derden verleende vergunningen tot het aanleggen van werken in of nabij de kunstwerken, 1867-1954. 9 omslagen
- 403. Vergunningen, verleend aan diverse personen, 1867-1894
- 404. Vergunningen, verleend aan diverse personen, 1893-1936
- 405. Vergunningen, verleend aan diverse personen, 1938-1953
- 406. Vergunningen, verleend aan de Waterleidingmaatschappij Noord-West-Brabant, 1921-1925
- 407. vergunningen, verleend aan de Provinciale Noord-Brabantse Electriciteitsmaatschappij, 1915-1954
- 408. Vergunningen, verleend aan de Nederlandsche Spoorwegen, 1880-1948
- 409. Vergunningen, verleend aan de PTT, 1923-1954
- 410. Vergunningen, verleend aan de gemeente Geertruidenberg, 1902-1954
- 411. Vergunningen, verleend aan de gemeente Made en Drimmelen, 1942-1954

2.2.5.2 Werken

2.2.5.2.1 Algemeen

- 412. Bestekken en voorwaarden, met akten van aanbesteding, van onderhoud of verbetering der kunstwerken, 1866-1916. 1 omslag
- 413. Stukken betreffende beheer en onderhoud der kunstwerken, 1899-1954. 1 omslag

2.2.5.2.2 Afwatering

414. bestekken en voorwaarden, met akten van aanbesteding, van onderhoud of verbeteringen der wateringen, 1896-1916. 1 omslag

415-418. Stukken betreffende onderhoud en verbetering der afwateringen, 1868-1954. 4 omslagen

415. 1868-1925

416. 1926-1928

417. 1929-1935

418. 1936-1954

419-420. Stukken betreffende de bemaling, 1880-1954. 2 omslagen

419. 1880-1935

420. 1936-1954

421. Stukken betreffende de verwerving van gronden ten behoeve van de verbetering van de afwatering, 1936-1942 1 omslag

2.2.5.2.3. Waterkering

422-423. Stukken betreffende onderhoud en verbetering van dijken en andere waterkeringen, 1877-1954. 2 omslagen

422. 1877-1932

423. 1933-1954

424. Legger der waterkeringen, 1905. 1 stuk

2.2.5.2.4 Land- en waterwegen

425. Bestekken en voorwaarden, met akten van aanbesteding, van onderhouds- en verbeteringswerken aan de wegen, 1882-1912. 1 omslag

426. Stukken betreffende onderhoud en verbetering van de wegen, 1867-1953. 1 omslag

427. Stukken inzake de overdracht van de haven van Drimmelen aan de gemeente Made en Drimmelen, 1889-1901. 1 omslag

2.2.6 Stukken, waarvan het verband met de voorgaande niet blijkt

428. Uittreksels uit de kadastrale kaarten van Made, Drimmelen, Eethen en Drongelen, betreffende percelen, eigendom van particulieren aldaar, 1889 en 1892. 1 omslag

BIJLAGE

Lijst van dijkgraven, secretarissen en penningmeesters van de Emiliapolder

Dijkgraven

1645-1646 mattheus C. van Innevelt
1646-1662 Adriaen Swaen
1662-1668 Cornelis Pauw (tot 1672 dijkgraaf over de gronden van Made en Geertruidenberg)
1668-1686 Cornelis Luijckx (tot 1672 slechts fungerende over de gronden onder Zwaluwe, Drimmelen en Standhazen, daarna over de gehele polder)
1686-1742 Mr. Gerard Pijll
1742-1793 Mr. Herman Adolph Slooterdijck
1793-1797 Mr. Arnoldus Gijsbertus van Doorn
1797-1827 Johannes Brouwers
1827-1858 Jan Baptist Allard
1858-1880 J.C. van Campenhout
1880-1904 Hendrikus Balthasar van der Made
1904-1914 Adriaan Segeren
1914-1926 Mr. Hermanus J.C.M. Allard
1927-1934 J.A. van der Veeken
1934-1962 Jacobus Cornelis van Dongen
1962- wilhelmus Johannes Segeren

Secretarissen

1645-1658 Cornelis Swaen
1658-1668 Adraham Swaen (tot 1672 secretaris en penningmeester over de gronden van Made en Geertruidenberg)
1668-1734 Wouter Francken (tot 1672 fungerend over de gronden onder Zwaluwe, Drimmelen en Standhazen, daarna over de gehele polder)
1734-1744 Johan Philip Ickler
1744-1766 Cornelis van Opstall
1766-1797 Jacobus henricus Verkouteren
1797-1800 Muichiel van der Vlist
1800-1813 Petrus van Aalburg
1813-1818 Willem Anthonie Camp
1818-1819 Adriaan de Rooij
1819-1846 Martinus Johannes Smolders

Penningmeesters

1645-1654 Carel van Beveren
1654-1667 Christoffel Carel
1667-1678 Maurice carel
1678-1672 Abraham Swaen (over de gronden van Made en Geertruidenberg)
1678-1690 Jacobus Hoogewerff
1690-1700 Christoffel Tromer
1700-1709 Petrus Vedrines
1709-1711 Dingeman Adriaen Dingemans
1712-1728 Gijsbert van Yssen
1729-1740 Walterus van Heusden
1742-1782 Johan van Doorn
1783-1797 Michiel Smits
1797-1821 Jacobus Wijnen
1822-1840 Henricus dubois
1841-1846 Norbertus Petrus Brouwers (ad interim)

Secretaris-penningmeesters

1846-1865 Martinus Johannes smolders
1865-1912 Nicolaas J. Meijers
1913-1920 N.G.E. Meijers
1920-1939 Fr.J. Simonis

1939-1962 J.A. Hoosemans
1962- E.E.P. Mariman